

Metodologia de elaborare și execuție a programelor bugetare

Metodologia de elaborarea și execuție a programelor bugetare are ca scop întărirea calității politicilor publice stabilite de instituțiile publice ale administrației publice centrale prin Strategii transpuse în Planuri Strategice Instituționale pe termen mediu în corelație cu cadrul bugetar pe termen mediu elaborat, conform legii, de Ministerul Finanțelor.

Metodologia de elaborarea și execuție a programelor bugetare, denumită în continuare "metodologia", conform art. 28⁵ din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precizează forma de prezentare a programelor bugetare, conținutul acestora și modalitatea de elaborare a indicatorilor de rezultat și/sau eficiență, precum și modul de monitorizare a execuției programelor bugetare.

Structura metodologiei:

- I. Introducere
- II. Definiții
- III. Forma de prezentare a programelor bugetare
- IV. Conținutul programelor bugetare
- V. Modalitatea de elaborare a indicatorilor de rezultat și/sau eficiență
- VI. Modul de monitorizare a execuției programelor bugetare
  1. Monitorizarea execuției programelor bugetare
  2. Modificarea prevederilor programelor bugetare
  3. Raportarea semestrială și anuală a execuției programelor bugetare
- VII. ANEXE
  - Anexa A Model pentru formatul programului bugetar
  - Anexa B Execuția indicatorilor programelor

I. Introducere

Proiectele legilor bugetare anuale și ale bugetelor anexate la acestea se elaborează de către Guvern, prin Ministerul Finanțelor, pe baza programelor întocmite de către ordonatorii principali de credite (OPC) în scopul finanțării unor acțiuni sau ansamblu de acțiuni, cărora le sunt asociate obiective precise și indicatori de rezultate și de eficiență.

Programele sunt însoțite de estimarea anuală a performanțelor fiecărui program, care trebuie să precizeze: acțiunile, costurile asociate, obiectivele urmărite,

rezultatele obținute și estimate pentru anii următori, măsurate prin indicatori preciși, a căror alegere este justificată.

Îmbunătățirea calității furnizării serviciilor și bunăstării cetățenilor presupune ca Guvernul să realizeze reforme structurale și instituționale care includ, printre altele: reformele sectorului public, îmbunătățirea coordonării politicilor publice, strategiile sectoriale, revizuirea cheltuielilor publice (RCP) și a Cadrului Cheltuielilor Publice pe Termen Mediu (CCPTM). Aceste inițiative afectează procesele de planificare și bugetare și, de asemenea, pe cele de monitorizare și evaluare, desfășurate în diferite moduri în instituțiile publice, motiv pentru care acestea trebuie să fie armonizate.

II. Definiții

În înțelesul prezentei metodologii, termenii și expresiile consacrate de Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, se completează cu termenii și expresiile de mai jos, care se definesc după cum urmează:

1. program bugetar – resursele financiare ale unui program, prezentate sub forma unui buget conform structurii bugetului OPC care se anexează la acesta și se aprobă prin legea bugetară;

2. cost asociat programului – suma cheltuielilor plătite din sursele care participă la finanțarea măsurilor/acțiunilor pentru atingerea obiectivelor urmărite prin program;

3. responsabil cu gestionarea programelor bugetare – structura din instituțiilor publice cu atribuții în implementarea Metodologiei de elaborare, monitorizare și raportare a Planurilor Strategice Instituționale

4) planificare – proces prin care se stabilește legătura dintre politicile publice prevăzute în planificarea strategică și repartizarea resurselor bugetare acestor politici urmărindu-se creșterea eficienței cheltuielilor publice pentru atingerea scopului propus;

5) bugetare – procesul prin care se stabilesc resursele bugetare și alocarea lor obiectivelor, ținutelor și acțiunilor către care se orientează activitatea în viitor;

6) implementare – procesul prin care resursele alocate sunt transformate în rezultate, în vederea atingerii scopurilor și obiectivelor programului; se realizează conform atribuțiilor și mandatului instituției publice stabilite prin actele normative;

7) monitorizare – activitatea prin care indicatorii unui program se urmăresc, se observă, se măsoară și se verifică în mod sistematic, precum și stabilirea și luarea măsurilor adecvate pentru a menține programul pe calea predefinită;

8) raportare – elaborarea periodică a unui raport de evaluare care trebuie să fie structurat logic, să conțină explicații, concluzii și recomandări fundamentate, clare și cuprinzătoare, pentru analiza de ansamblu a programului;

9) forma de prezentare a programului bugetar – fișa programului prezentată în Anexa A la prezenta metodologie;

10) conținutul programului bugetar – pachetul de informații structurate în formatul și structura Anexei A la prezenta metodologie;

11) modalitate de elaborare a indicatorilor de rezultat și/sau eficiență – se regăsește în ”Metodologia de elaborare, monitorizare și raportare a Planurilor Strategice Instituționale”

12) indicator de eficiență – factor măsurabil care arată relațiile dintre rezultatele obținute și resursele alocate pentru obținerea lor (costul unitar al unui produs, bun sau serviciu prestat de o instituție publică);

13) indicator de performanță – factor măsurabil care arată gradul în care au fost atinse rezultatele; măsoară și evaluează realizarea obiectivelor planificate care poate fi de mai multe tipuri: de impact, de rezultat, de realizare imediată și de eficiență, de produs și de eficiență; se elaborează pe baza datelor statistice și trebuie să se afle într-o strânsă legătură cu rezultatele stabilite în documentele de politici publice

14) mod de monitorizare a execuției programului bugetar – activitate prin care OPC urmărește execuția de casă a unui program bugetar conform principiilor stabilite de legislația privind finanțele publice, prezentarea de rapoarte specifice și periodice cerute de MF și rapoarte anuale de performanță, în care să prezinte, pe fiecare program, obiectivele, rezultatele preconizate și cele obținute, indicatorii și costurile asociate;

15) indicator de program – instrument care furnizează informații privind rezultatele de atins și valorile acestora, eficiența și eficacitatea programului;

16) manager de program bugetar – persoană din cadrul structurilor unei instituții publice cu atribuții în domeniul elaborării și execuției bugetare stabilită de OPC pentru a răspunde de activitățile prevăzute la pct. 1.2 lit. e) din Metodologia de elaborare, monitorizare și raportare a PSI;

17) program – o acțiune sau un ansamblu coerent de acțiuni ce se referă, de regulă, la același ordonator principal de credite, proiectate pentru a realiza un obiectiv sau un set de obiective definite și pentru care sunt stabiliți indicatori de program care să evalueze rezultatele ce vor fi obținute, în limitele de finanțare aprobate;

18) subprogram bugetar – parte componentă a unui program bugetar, care conține resursele financiare repartizate în formatul și conținutul acestuia și care nu se aprobă prin legea bugetară ca anexă la bugetul OPC;

19) alte surse de finanțare – alte sume decât cele alocate din bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2) din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

20) **Aplicația informatică pentru buget „BUGET_NG”** - aplicația informatică dezvoltată în mediul de intranet pentru elaborarea bugetului de stat și bugetului asigurărilor de stat, a anexelor la acestea, respectiv bugetele ordonatorilor principali de credite și anexele la acestea, aflată în proprietatea Ministerului Finanțelor Publice, BUGET_NG.

III. Forma de prezentare a programelor bugetare

Programul bugetar, ca parte componentă a bugetului unui OPC este prezentat ca anexă la bugetul acestuia și se aprobă prin legea bugetară anuală.

Un program bugetar se prezintă sub forma unei anexe la bugetul OPC, întocmită conform modelului prevăzut în Anexa A la prezenta metodologie, fișă care trebuie folosită ca model de fiecare ordonator de credite.

Structura programului bugetar este organizată astfel încât să asigure corelațiile piramidale (ascendente și descendente) dintre resursele bugetare și structura bugetului OPC din care s-au alocat fondurile bugetare.

Pentru informațiile care trebuie regăsite în structura unui program bugetar, sunt create rubrici pentru comentarii privind instituția publică, programul, indicatorii, resursele de finanțare (programul bugetar), comentarii și realizarea indicatorilor programului.

Pentru atingerea scopurilor stabilite, un OPC poate finanța din bugetul propriu unul sau mai multe programe. Totalul resurselor publice aferente programelor bugetare trebuie să fie egal cu totalul creditelor de angajament și al creditelor bugetare.

1. Un program bugetar poate fi:

a) sectorial, dacă are ca scop finanțarea realizării și unei activități (acțiuni) de către un ordonator de credite, care se încadrează în structura clasificăției bugetare funcționale, respectiv:

- a₁) paragraf;
- a₂) subcapitol;
- a₃) capitol;

b) multisectorial, dacă are ca scop finanțarea realizării:

b₁) unei activități (acțiuni), de către un ordonator de credite, care face obiectul a două sau mai multor paragrafe, subcapitole sau capitole ale clasificăției bugetare funcționale, pentru realizarea scopului propus prin program;

b₂) unei activități (acțiuni), care rezultă din eforturile comune a 2 sau mai multor ordonatori de credite, care face obiectul a două sau mai multor paragrafe, subcapitole sau capitole ale clasificăției bugetare funcționale, dacă legea prevede astfel.

2. Din punctul de vedere al profilului economic, printr-un program bugetar se pot finanța următoarele naturi de cheltuieli:

- 1. de personal;
- 2. bunuri și servicii;
- 3. dobânzi
- 4. subvenții;
- 5. transferuri între unități ale administrației publice;
- 6. alte transferuri;
- 7. proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare;
- 8. proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară

nerambursabilă aferentă PNRR

9. Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR

10. asistență socială;
11. alte cheltuieli;
12. programe cu finanțare rambursabilă;
13. active nefinanciare;
14. active financiare;
15. împrumuturi;

3. Activitatea unui ordonator de credite poate face obiectul unuia sau mai multor programe care trebuie să realizeze un obiectiv pe care acesta îl are de îndeplinit:

- pentru ca un program să-și atingă scopul, la nivelul ordonatorilor de credite acesta poate fi realizat sub forma unuia sau mai multor subprograme;
- pentru realizarea unui subprogram se pot stabili una sau mai multe măsuri;
- subprogramele sau măsurile pot face obiectul unei subdiviziuni a clasificăției bugetare funcționale.

4. La repartizarea resurselor bugetare pentru programele bugetare necesare finanțării programelor fiecărui OPC se va avea în vedere încadrarea în limitele de cheltuieli aprobate prin Strategia fiscal-bugetară.

5. Bugetul unui ordonator de credite poate asigura sursele de finanțare pentru următoarele categorii de programe:

5.1. programe-suport – Management și administrare pentru înființarea, organizarea și funcționarea instituției publice. Acesta este comun ca denumire tuturor instituțiilor publice, include toate funcțiile suport ale instituției, cuprinzând domeniile administrativ, logistic, managementul resurselor umane, tehnologia informației, achizițiile, coordonarea politicilor publice, controlul managerial intern, planificare strategică și juridic. Pentru acest program comun, Guvernul poate stabili rezultate și indicatori comuni tuturor instituțiilor publice care elaborează PSI;

5.2. programe ale căror rezultate pot fi urmărite prin indicatori de rezultate și de eficiență.

6. Finanțarea cheltuielilor aferente unui program:

6.1. din punctul de vedere al surselor poate fi:

6.1.1. simplă - dintr-o singură sursă, respectiv din unul dintre bugetele sau resursele prevăzute la Cap. IV lit. f) sublit. a) - j);

6.1.2. combinată - din două sau mai multe dintre bugetele și resursele prevăzute la Cap. IV lit. f) sublit. a) - j);

6.2. din punctul de vedere al finanțatorului poate fi realizată de:

6.2.1. ordonatorul de credite a cărei instituție publică este implicată în realizarea programului;

6.2.2. ordonatorul de credite a cărei instituție publică este implicată în realizarea programului în colaborare cu alți ordonatori de credite implicați, dacă legea prevede astfel;

6.2.3. ordonatorul de credite a cărei instituție publică este implicată în realizarea programului de colaborare cu organizații și fundații, în condițiile legii;

6.2.4. organizații și fundații, în condițiile legii, al căror obiect de activitate corespunde cu scopul programului.

IV. Conținutul programelor bugetare

Ordonatorii principali de credite răspund de elaborarea și execuția programelor bugetare aferente sectoarelor activităților sau obiectivelor finanțate din bugetul propriu, precum și de evaluarea atingerii rezultatelor politicilor publice și a eficienței cheltuielilor efectuate din fonduri publice prin prisma efectelor acestora pe termen scurt, mediu și lung.

La elaborarea programelor bugetare se ține seama de arhitectura (PSI), care exprimă o ierarhie de planificare bazată pe un model logic, prin care sunt evidențiate strategiile naționale și sectoriale ce se includ în Planul Anual de Lucru al Guvernului.

Fișa unui program bugetar trebuie să conțină, potrivit modelului din Anexa A, în mod obligatoriu, următoarele informații:

- A. date de identificare a instituției publice și a programului bugetar;
- B. comentarii privind conținutul programului;
- C. indicatori caracteristici programului, informații și date pentru calcularea acestora;
- D. programul bugetar;
- E. comentarii sub forma unui raport de performanță în care se prezintă: constatări, concluzii și recomandări;
- F. fișa privind realizarea semestrială și anuală a indicatorilor programului bugetar.

A. Datele de identificare a instituției publice și a programului

a) În Fișa programului bugetar trebuie înscrise denumirea instituției publice al cărui conducător are calitatea de OPC și codul acesteia din Clasificația bugetară aprobată prin Ordinul MFP nr. 1954/2005, cu modificările și completările ulterioare, respectiv din Anexa nr. II "Clasificația în profil departamental cuprinzând autoritățile publice, ministerele, celelalte organe ale administrației publice centrale, județene și municipiul București" și Anexa nr. III "Clasificația în profil departamental a autorităților și instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii";

b) titlul/denumirea programului care trebuie să fie scurt/ă și definit/ă funcțional, se preia din PSI și codul unic de identificare a programului bugetar, cod numeric de ordine acordat unui program pentru a putea fi identificat cu ocazia diferitelor prelucrări ale datelor pe care le furnizează. Ministerul Finanțelor ține evidența cronologică a codurilor unice de identificare și le acordă, la cerere OPC.

B. Comentarii privind conținutul programului

În acest paragraf sunt prezentate sintetic explicații ale OPC, care se preiau din PSI, paragraful "Profilul programului". Acestea se referă la:

1) descrierea programului și domeniul politicii publice:

1.1. descrierea programului prin prezentare sintetică a comentariilor OPC despre domeniul de activitate, contextul și rezultatele anticipate;

1.2. domeniul politicii publice acoperită prin program. În cazul în care anumite părți ale programului sunt incluse într-o politică intersectorială pentru a cărei implementare respectivă instituție publică nu este însă principalul responsabil, trebuie inclusă o mențiune care arată conexiunea cu politica publică intersectorială respectivă și cu programul bugetar aferent acesteia, gestionat de OPC responsabil cu implementarea (ex. Gestionarea situațiilor de urgență). În cazul în care prin PSI se stabilește realizarea unei politici publice prin programe transversale, în parteneriat, finanțarea acestora se face din programe bugetare care trebuie să se regăsească în bugetele tuturor partenerilor cu cota parte de finanțare aferentă fiecărui OPC;

2) obiectivul programului care definește ținta pe care instituția publică prevede să o atingă ca rezultat al implementării programului;

3) durata de realizare a programului, respectiv:

3.1. data de începere a programului, respectiv luna și anul începerii finanțării;

3.2. data de închidere a programului, respectiv luna și anul închiderii;

C. indicatori caracteristici programului, informații și date pentru calcularea acestora

4. Indicatori de rezultat (efectul politicilor publice) care măsoară rezultatele politicii publice și rezultatele măsurilor stabilite în planificarea strategică și care ulterior permit factorilor de decizie și societății să evalueze nivelul și impactul pe termen mediu generat de măsurile propuse pentru atingerea obiectivelor în timpul fazei de implementare sau după. Aceștia trebuie să se bazeze pe surse de date fiabile din care se colectează informațiile pe parcursul derulării programului.

4.1. Rezultatele politicii publice descriu într-o manieră măsurabilă schimbările produse în domeniile economic, concurențial, cultural, social, financiar-fiscal, administrativ-instituțional, IT, de reglementare, de planificare și statistică etc.

4.2. Rezultatele acțiunilor/măsurilor (outputs) sunt servicii ori produse furnizate de o instituție publică în funcție de scopul propus și pentru care aceasta este întru totul responsabilă.

5. Indicatori de rezultate imediate ai măsurilor se calculează pentru produsele unde se pot cuantifica indicatori SMART: reflectă serviciile/lucrările/produsele pe care o instituție publică le produce în mod permanent (outputs).

6. Măsuri întreprinse pentru atingerea obiectivului (cu indicator de produs/proces atașati).

7. Indicatori fizici – rezultatele așteptate, exprimate numeric, caracterizate de unități de măsuri pentru volum, suprafață, putere, greutate, distanță etc. obținute ca

rezultat al măsurilor luate prin program și corespund proiectelor și activităților care sunt realizate în scopul atingerii rezultatelor prevăzute la pct. 4.2. Proiectele și activitățile se aprobă la nivelul instituției publice, prin act administrativ al OPC și nu figurează în anexa la bugetul aprobat instituției publice.

8. Costuri asociate măsurilor – costul determinat de fiecare măsură/acțiune pentru realizarea indicatorilor de rezultate imediate ai măsurilor, sunt cei care sunt înscrși în tabelul de la pct.5.

9. Indicatori de eficiență – factori măsurabili care arată relațiile dintre rezultatele obținute și resursele alocate pentru obținerea lor (costul unitar al unui produs, bun sau serviciu prestat de o instituție publică), caracterizează eficiența programului și reflectă costurile pe activitate/entitatea susținută/servicii prestate/etc. În cadrul acestei categorii de indicatori se includ și indicatorii de productivitate, care reflectă timpul consumat pe produs, bun sau serviciu prestat.

D. Programul bugetar

10. Programul bugetar conține resursele financiare alocate pentru finanțarea unui program, care pot proveni din următoarele surse:

- a) bugetul de stat;
- b) bugetul asigurărilor sociale de stat;
- c) bugetul asigurărilor pentru șomaj;
- d) bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;
- e) bugetul fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și altecosturi se asigură din fonduri publice;
- f) bugetul fondurilor externe nerambursabile;
- g) veniturile proprii;
- h) donațiile și sponsorizările acordate potrivit legii;
- i) alte surse atrase de ordonatorii de credite;
- j) alte surse de finanțare;

Programele bugetare se elaborează utilizând ”Aplicația informatică pentru buget „BUGET_NG” -aplicația informatică dezvoltată în mediul de intranet pentru elaborarea bugetului de stat și bugetului asigurărilor de stat, a anexelor la acestea, respectiv bugetele ordonatorilor principali de credite și anexele la acestea, aflate în proprietatea Ministerului Finanțelor Publice, BUGET_NG.

Ca preambul al programului bugetar se impune o scurtă prezentare a acestuia în care se enumeră sursele de finanțare: buget de stat, buget de asigurări, după caz, buget fonduri provenite din credite externe, buget fonduri externe nerambursabile etc., precizându-se contribuția fiecărei surse (buget) ca rată de finanțare în totalul surselor de finanțare ale programului bugetar:

- a) rata de finanțare calculată ca raport al unei surse de finanțare și totalul surselor de finanțare ale bugetului unui program bugetar;
- b) rata de finanțare din fonduri private calculată ca raport al surselor private de finanțare și totalul bugetului unui program bugetar;
- c) rata de finanțare din fonduri publice calculată ca raport al surselor publice de finanțare și totalul bugetului unui program bugetar.

Conținutul unui program bugetar trebuie structurat conform formei și structurii bugetului OPC.

Din punct de vedere al indicatorilor bugetari programul bugetar se detaliază: pe surse de finanțare; pe indicatorii clasificăției funcționale la nivel de capitole și pe indicatorii clasificăției economice la nivel de titlu. Toate acestea se structurează pe credite de angajament și credite bugetare.

Din punct de vedere al perioadei de timp programul bugetar trebuie să cuprindă următoarele informații: bugetul aprobat la deschiderea finanțării (trebuie să coincidă cu valoarea programului când acesta a fost aprobat, sau cu cea actualizată), perioada privind execuția bugetară: cumulat până la anul (n-3), execuție an (n-2), execuție preliminară an (n-1), plan aprobat an (n), estimări ani (n+1), (n+2), (n+3) și buget rămas de executat.

Conținutul unui program bugetar structurat pe indicatori bugetari și pe perioada de timp este prezentat în Fișa programului bugetar, Anexa A, la pct. 10 din aceasta, "Surse de finanțare a programului".

Procesul de elaborare a bugetului programului bugetar coincide cu cel al elaborării bugetului de stat și bugetului asigurărilor de stat, respectându-se toate etapele acestuia.

Suplimentar, în procesul de elaborare a bugetelor, pentru programele bugetare, OPC trebuie să procedeze la planificarea cheltuielilor aferente unui program.

Planificarea cheltuielilor programului urmează etapei de analiză a obiectivelor și realizărilor (outputs) programului. Scopul său este acela de a planifica utilizarea resurselor financiare în vederea atingerii obiectivelor și realizărilor programului.

OPC trebuie să aibă în vedere următoarele:

i) Corelarea planificării cheltuielilor programelor de politici publice.

Planificarea cheltuielilor programelor este o componentă a planificării strategice ce se efectuează în limitele cadrului impus de politica macroeconomică și în mod special de cerința de stabilitate fiscală.

ii) Cerințele legate de planificarea cheltuielilor programelor.

Planificarea cheltuielilor programelor impune fiecărei instituții publice să întreprindă următoarele acțiuni:

- respectarea plafoanelor de elaborare a bugetului instituției publice pe termen mediu între programe (plafoanele programelor);
- completarea integrală a fișelor programelor.

iii) Repartizarea bugetului pe programe ordonatorilor de credite subordonați în condițiile și la termenele prevăzute de Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

11) Comentarii: se vor înscrie orice precizări suplimentare cu privire la evoluția programului pe care OPC doresc să le facă cu privire la programul bugetar în susținerea programului.

V. Modalitatea de elaborare a indicatorilor de rezultat și/sau eficiență

Modalitatea de elaborare a indicatorilor de rezultat și/sau eficiență este cea stabilită prin Metodologia de elaborare, monitorizare și raportare a Planurilor Strategice Instituționale. Aceasta prevede la pct. III.3. "Sistemul de monitorizare a performanței" că PSI va avea pentru fiecare nivel de planificare indicatori de măsurare a rezultatelor. Instituțiile publice vor stabili indicatori pentru obiectivele strategice, programe și măsuri folosind sisteme de măsurare a performanței consacrate, respectiv utilizarea indicatorilor pe domenii existenți la nivel național.

În etapa de raportare a PSI responsabilitatea elaborării indicatorilor revine OPC care pe baza implementării programului și a execuției de casă a programului bugetar, semestrial au obligația de a stabili acești indicatori și de a-i transmite la Ministerul Finanțelor în formatul Anexei B "Realizarea indicatorilor programelor bugetare".

VI. Modul de monitorizare a execuției programelor bugetare

Modul de monitorizare a execuției programelor bugetare respectă principiile execuției bugetare prevăzute în Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare și ale legislației secundare emisă în aplicarea acesteia.

Modul de monitorizare a execuției programelor bugetare presupune urmărirea execuției programelor bugetare, modificarea prevederilor programelor bugetare și raportarea semestrială și anuală a execuției programelor bugetare.

1. Monitorizarea (urmărirea) execuției programelor bugetare

Conform Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, MF solicită OPC, atât în cursul anului, cât și cu ocazia încheierii execuției bugetare, rapoarte de audit intern prevăzute în actele normative în vigoare, precum și alte rapoarte periodice privind utilizarea fondurilor publice, care se publică pe site-ul OPC.

Execuția programelor bugetare este anuală, se încadrează în procesul execuției bugetare, este supusă autorizării bugetare/angajării și utilizării creditelor de angajament și creditelor bugetare; controlului preventiv și auditului intern, controlului financiar preventiv propriu, controlului financiar preventiv delegat și respectă: principiile în execuția bugetară; restricțiile virărilor de credite de angajament; modul de repartizare pe trimestre; procedurile deschiderilor de credite bugetare; autorizarea privind transferurile între OPC; regimul fondurilor externe nerambursabile; execuția bugetară; regimul creditelor bugetare neutilizate de ordonatorii de credite; monitorizarea exercitată de MF; modul de raportarea contului general anual de execuție și structura conturilor anuale de execuție a bugetului; execuția de casă bugetară; principiile încheierii execuției bugetare; finanțarea instituțiilor publice; regimul bunurilor materiale și fondurilor bănești primite de instituțiile publice; regimul de finanțare a unor activități sau instituții publice, respectiv – bugetele de venituri și cheltuieli ale unor activități, împrumuturile temporare pentru unele activități sau instituții publice și execuția de casă a bugetelor instituțiilor publice; dispozițiile privind contabilitatea publică.

2. Modificarea prevederilor programelor bugetare

Modificarea prevederilor programelor bugetare presupune introducerea în volumul și structura bugetului programului bugetar a modificărilor aprobate prin rectificarea bugetului OPC, precum și a celorlalte modificări prevăzute de Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Modificarea prevederilor programelor bugetare presupune actualizarea acestora cu influențele rezultate din rectificările și modificările făcute, de OPC și instituțiile publice implicate, în termenul și în condițiile prevăzute de lege, cu avizul MF.

Prin anexe la legea bugetară anuală se aprobă creditele de angajament și creditele bugetare pentru fiecare program bugetar, precum și detalierea acestora pe surse și naturi de cheltuieli.

Modificarea prevederilor programului bugetar în timpul exercițiului bugetar se face potrivit prevederilor art.47 din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Creditele bugetare și creditele de angajament aprobate pentru un program se pot modifica în următoarele situații:

A. pe tot parcursul execuției bugetare, de la 1 ianuarie până la 31 decembrie, de către OPC, în următoarele cazuri:

a) suplimentarea bugetului, în cazul în care se suplimentează bugetul OPC din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru finanțarea unei acțiuni nou-intervenite pe parcursul execuției bugetare și care are efecte asupra programului;

b) disponibilizarea la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului a sumelor care pe parcursul execuției bugetare se constată că se vor economisi;

c) trecerea unei activități de la un ordonator principal de credite la alt ordonator principal de credite, trecere ce necesită și transferarea parțială sau în întregime a unui program;

d) modificarea sumelor aferente proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile (FEN) și rambursabile.

B. începând cu trimestrul al III-lea al anului, virarea de credite bugetare între bugetele programelor, așa cum prevede Legea nr. 500/2002 cu modificările și completările ulterioare;

C. cu ocazia rectificărilor bugetare ce se în timpul exercițiului bugetar.

3. Raportarea semestrială și anuală a execuției programelor bugetare

Raportarea execuției bugetului unui program bugetar se realizează conform principiilor raportării execuției bugetelor din care este finanțat OPC.

Execuția de casă a bugetului unui program se realizează prin Trezoreria statului. Raportarea execuției se face prin "Sistemul Forexbug". Acesta este un sistem național de raportare, care generează rapoarte ce conțin informații referitoare la bugetele individuale ale instituțiilor publice, indiferent de modalitatea de organizare și finanțare, la execuțiile bugetare detaliate pe instituții publice/agregate la nivel de ordonator principal de credite și care sunt publicate pe site-ul MFP, secțiunea "Transparență bugetară".

Instituțiile publice raportează în sistemul Forexebug bugetele individuale pentru fiecare sector bugetar, în care instituția publică gestionează activități, detaliate pe coduri de programe bugetare, iar, în cadrul fiecărui program, pe surse de finanțare la nivel de COFOG3 (capitol, subcapitol, paragraf, titlu, articol, alineat); de asemenea, execuțiile bugetare generate de sistem sunt detaliate la nivel de COFOG3.

Codurile de program și sursele de finanțare sunt gestionate în sistemul Forexebug prin nomenclatoare centrale la nivelul MFP.

OPC au obligația să întocmească și să anexeze la situațiile financiare anuale rapoarte anuale de performanță, în care să prezinte, pe fiecare program, obiectivele, rezultatele preconizate și cele obținute, indicatorii și costurile asociate.

Conturile anuale de execuție a bugetelor OPC, inclusiv anexele acestora, se întocmesc în structura bugetelor aprobate.

Conturile anuale de execuție ale bugetelor ordonatorilor de credite, inclusiv anexele acestora, vor cuprinde: credite de angajament inițiale; credite de angajament definitive; credite bugetare inițiale; credite bugetare definitive; plăți efectuate.

Semestrial, în 25 de zile de la încheierea semestrului, OPC transmit la Ministerului Finanțelor – Direcția generală de programare bugetară, în format pe suport hârtie, date privind execuția indicatorilor programelor în structura prezentată în Anexa B a prezentei metodologii.

VII. Model pentru formatul programului bugetar și execuția indicatorilor

Anexa A Fișă programului bugetar

Anexa B Execuția indicatorilor programului

Anexele A și B fac parte integrantă din prezenta Metodologie.